

İÇİNDEKİLER

ALTINCI BASKIYA ÖNSÖZ	5
ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KAYNAKÇA	21
KISALTMALAR CETVELİ	29

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

BİRİNCİ KISIM

TÜRK HUKUKUNDA KIYMETLİ EVRAK VE KIYMETLİ EVRAK KAVRAMI

I. TÜRK HUKUKUNDA KIYMETLİ EVRAK.....	31
A. Türk Ticaret Kanunu.....	31
1. Üçüncü Kitapta Yer Alan Hükümler	31
2. Diğer Kitaplarda Yer Alan Hükümler	34
B. Diğer Kanunlar	34
1. Çek Kanunu	35
2. Sermaye Piyasası Kanunu.....	35
3. Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu	36
4. İcra ve İflas Kanunu	37
5. Türk Ceza Kanunu.....	38
II. KIYMETLİ EVRAK KAVRAMI.....	40
A. Tarihçesi	40
B. Tanımı	41
C. Unsurları.....	42
1. Senet (Maddi Unsur).....	42
2. Senedin Bir Hak İçermesi (Gayrimaddi Unsur)	45
3. Hak ile Senedin Bağlanması (<i>Hakkın senede dercedilmesi</i>).....	45
4. Kıymetli Evrak Kaydı	47
D. Kıymetli Evrak ile İlgili Kavramlar	47

III. KIYMETLİ EVRAKTA SINIRLI SAYI SORUNU	48
IV. KIYMETLİ EVRAK TEORİLERİ	50
A. Kreasyon Teorisi.....	50
B. Sözleşme (Akit) Teorisi	51
C. Görünüşe Güven İlkesiyle Birleştirilmiş Sözleşme Teorisi.....	52

İKİNCİ KISIM

KIYMETLİ EVRAKIN SINIFLANDIRILMASI

I. İÇERDİĞİ HAKKIN TÜRÜNE GÖRE	53
A. Alacak Hakkı İçeren Senetler	53
B. Ortaklık Hakları İçeren Senetler	54
C. Aynî Hak İçeren Senetler	55
II. HAKKIN SENETTEN ÖNCE MEVCUT OLUP OLMADIĞINA GÖRE.....	57
A. Kurucu Kıymetli Evrak	57
B. Açıklayıcı Kıymetli Evrak.....	57
III. SEBEBE BAĞLI VEYA SEBEPTEN SOYUT OLMASINA GÖRE	58
A. Sebep Kavramı	58
B. Sebeye Bağlılık ve Sebepden Soyutluğun Anlamı	60
C. Sebeye Bağlı Kıymetli Evrak.....	60
D. Sebepden Soyut Kıymetli Evrak.....	61
IV. DEVİR ŞEKLİ BAKIMINDAN KIYMETLİ EVRAK.....	61
A. Nama Yazılı Senetler	62
B. Emre Yazılı Senetler.....	63
C. Hamile Yazılı Senet.....	64
V. KAMU GÜVENİNE SAHİP OLMALARINA GÖRE	65
A. Kamu Güvenine Sahip Olmanın Amacı	66
B. Kamu Güvenine Sahip Senetler.....	67
1. Hamile Yazılı Senetler	67
2. Emre Yazılı Senetler	68

ÜÇÜNCÜ KISIM
KIYMETLİ EVRAKTA DEFİLER

I. GENEL OLARAK.....	69
II. KIYMETLİ EVRAKTA DEFİ TÜRLERİ	70
A. Nama Yazılı Senetlerde	70
B. Hamile ve Emre Yazılı Senetlerde	71
1. Yasal Düzenlemeler	71
2. Senet Metninden Anlaşılan Defiler	73
3. Senedin Geçersizliğine İlişkin Defiler.....	74
4. Şahsi Defiler	75

DÖRDÜNCÜ KISIM
KIYMETLİ EVRAKTA TÜR DEĞİŞTİRME İLE ZIYA VE İPTAL

I. KIYMETLİ EVRAKTA TÜR DEĞİŞTİRME	79
II. KIYMETLİ EVRAKIN ZIYAI VE İPTALİ	81
A. İptal Davasının Amacı	81
B. Genel ve Özel Düzenlemeler	82
C. İptal Davasının Şartları ve Hükümleri	84
1. Şartları.....	84
2. Hükümleri.....	87
D. Ödeme Yasağı ve İptal Usulü	88
1. Hamile Yazılı Senetlerde.....	88
a. Ödeme Yasağı.....	88
b. İptal Usulü	89
2. Nama Yazılı Senetlerde	90
a. Genel Esaslar	90
b. Çeşitli Nama Yazılı Senet Hakkında Öngörülen Özel Hükümler.....	91
c. Basit İptal Usulü.....	91
d. Mahkeme Kararı Olmaksızın Ödeme	92
3. Poliçede.....	92
a. Ödeme Yasağı.....	92
b. İptal Usulü	93
4. Makbuz Senedi ve Varantta	94

İKİNCİ BÖLÜM

KAMBIYO SENETLERİ

BİRİNCİ KISIM

GENEL ESASLAR

I.	KAMBIYO SENETLERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ.....	97
II.	KAMBIYO SENETLERİ VE TEMEL BORÇ İLİŞKİSİ	99

İKİNCİ KISIM

POLİÇE

I.	GENEL OLARAK	101
II.	HUKUKÎ NİTELİĞİ	103
III.	İKTİSADİ FONKSİYONU	106
IV.	POLİÇENİN UNSURLARI	107
	A. Zorunlu Unsurlar	107
	1. Poliçe Kelimesi	108
	2. Belirli Bir Bedelin Ödenmesi Hususunda Kayıtsız Şartsız Havale	108
	3. Ödeyecek Olan Kişinin (“Muhatabın”) Adı	113
	4. Ödeme Yeri	113
	5. Kime veya Kimin Emrine Ödenecek ise Onun Adı (Lehtar)	115
	6. Düzenleme Tarihi ve Yeri	117
	a. Düzenleme Tarihi	117
	b. Düzenleme Yeri	118
	7. Düzenleyenin İmzası	119
	B. İhtiyari Unsurlar	123
	1. TTK’de Bahsedilen İhtiyari Kayıtlar	123
	2. Kanunda Bahsedilmeyen İhtiyari Kayıtlar	124
	C. Damga Pulu	125
V.	POLİÇENİN UNSURLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	125
	A. Genel Olarak	125
	B. Poliçenin Şekil Şartlarının Senedin Lehtara Verildiği Sırada	
	Tamam Olmaması	128
	1. Açık Poliçe	128
	2. Eksik Poliçe	131

VI. POLİÇEDE TEMSİL	134
A. Genel Olarak Kambyo Senetlerinde Temsil	134
B. Senedin Yetkisiz Temsilci Eliyle Düzenlenmiş Olması	136
VII. POLİÇEYİ DÜZENLEYEN KİŞİNİN (KEŞİDECİNİN) SORUMLULUĞU	139
VIII. POLİÇENİN DEVREDİLMESİ (CİRO)	140
A. Cironun Hukukî Niteliği	141
B. Cironun Şekli.....	143
C. Ciroda Kişiler	147
D. Cironun Yapılabileceği Süre	148
E. Cironun Türleri.....	150
1. Cironun Yapıldığı Şahsın Belli Olup Olmamasına Göre	150
a. Tam Ciro	150
b. Beyaz Ciro	150
2. Cironun Yapılma Amacına Göre	151
a. Temlik (Devir) Ciro su	152
aa. Temlik (Devir) Fonksiyonu.....	152
bb. Teşhis Fonksiyonu	153
cc. Garanti (Teminat) Fonksiyonu	156
b. Tahsil Ciro su	158
aa. Yapılma Usulü	159
bb. Tahsil Ciro sunun Hükümleri	159
c. Rehin Ciro su.....	162
aa. Yapılma Usulü	162
bb. Rehin Ciro sunun Hükümleri	163
IX. POLİÇENİN KABUL EDİLMESİ	166
A. Kabule Arz	167
1. Kabule Arzın Yeri ve Zamanı.....	167
2. Kabule Arzın Mecburi Olduğu Hâller	168
3. Kabule Arz Eden Kişi	169
B. Poliçenin Kabul Edilmesi	170
1. Kabulün Şekli.....	170
2. Kabul Edecek Olan Kişi	171
3. Kabul Beyanının Çizilmesi.....	172

C. Poliçenin Kabul Edilmesinin ve Kabul Edilmemesinin Hukukî Sonuçları.....	173
1. Senedin Kabul Edilmesi.....	173
2. Senedin Kabul Edilmemesi.....	174
3. Kısmen Kabul Kısmen Ret Hâli	175
X. POLİÇE KEFALETİ (AVAL)	176
A. Avalin Hukukî Niteliği ve Kefalet Sözleşmesinden Farkları.....	176
B. Avalin Şekli	178
C. Aval Verebilecek Olan Kişiler	179
D. Lehine Aval Verilebilecek Olan Kişiler	179
E. Aval Veren Kişinin Sorumluluğu.....	180
F. Ödeme Yapan Avalistin Durumu.....	182
XI. POLİÇENİN ÖDENMESİ.....	183
A. Vade	184
1. Vadenin Türleri	184
a. Belirli Bir Günde Ödenecek Vadeli Poliçe.....	185
b. Keşide Tarihinden Belli Süre Sonra Gelen Vadeli Poliçe.....	185
c. Görüldüğünde Ödenecek Vadeli Poliçe.....	185
d. Görüldükten Belli Süre Sonra Ödenecek Vadeli Poliçe.....	186
2. Vadenin Özellikleri	187
a. Ödeme Günü ve Vade	187
b. Vade Zorunlu Şeklî Bir Unsur Değildir	187
c. Vade Tarihinin Yorumlanarak Tespit Edilmesi Mümkündür.....	188
3. Sürelerin Hesabı.....	188
B. Ödeme.....	190
1. Poliçenin İbrazı.....	190
a. İbrazın Süresi	190
b. İbrazın Konusu.....	191
c. İbraz Yeri	192
d. İbrazı Kimin Yapacağı.....	192
e. İbrazın Kime Yapılacağı.....	193
f. İbrazın Sonuçları.....	193
2. Poliçenin Ödenmesi	195

a. Tam Ödeme	195
b. Kısmi Ödeme	196
c. Vadeden Önce Ödeme	197
d. Yabancı Para Üzerinden Borç İçeren Poliçenin Ödenmesi.....	197
e. Poliçe Bedelinin Tevdi Edilmesi	198
XII. POLİÇEDE BAŞVURMA (MÜRACAAT) HAKKI	199
A. Başvuru Borçluları.....	200
B. Başvurma Hakkını Doğuran Sebepler.....	201
1. Genel Olarak.....	201
2. Vadeden Önce Başvuru Hakkını Doğuran Sebepler	201
a. Kabulden Kaçınılmış Olması.....	202
b. Muhatabın İflası, Ödemelerini Tatili ya da Hakkındaki İcra Takibinin Semeresiz Kalması.....	202
c. Kabul İçin Arz Edilmesi Yasaklanmış Poliçenin Düzenleyenin İflası	203
C. Başvurma Hakkının Şekli Koşulu: Protesto.....	204
1. Protesto Düzenlemeye Yetkili Mercii.....	204
2. Protesto Türleri	204
a. Kabul Etmeme Protestosu.....	204
b. Ödememe Protestosu	205
3. Protestonun İçeriği.....	207
4. Protesto Çekilmesini Gerektirmeyen Hâller.....	207
a. Protestodan İradi Muafiyet	208
b. Protestodan Kanuni Muafiyet Hâlleri	209
c. Mücbir Sebeplerin Vadeden İtibaren Otuz Günden Fazla Sürmüş Olması.....	209
D. İhbar.....	210
E. Başvurma Hakkının Kullanımı.....	211
1. Müteselsil Sorumluluk.....	211
2. Başvurma Hakkının Kapsamı	212
3. Başvuru Evrakının ve Makbuzun Verilmesi	212
4. Retret	213
F. Başvurma Hakkının Düşmesi	213
XIII. POLİÇEDE SEBEPSİZ ZENGİNLEŞME.....	214

XIV. POLİÇEDE KARŞILIĞIN İNTİKALI	216
XV. POLİÇEDE ARAYA GİRME	217
A. Genel Esaslar.....	217
B. Araya Girme Suretiyle Kabul.....	218
C. Araya Girme Suretiyle Ödeme	219
XVI. POLİÇEDE NÜSHA VE SURET	221
A. Poliçe Nüshaları	221
B. Poliçede Suret.....	222
XVII. SENET METNİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER	223
XVIII. POLİÇEDE ZAMANAŞIMI.....	224

ÜÇÜNCÜ KISIM

BONO (EMRE YAZILI SENET)

I. BONONUN KANUNDA DÜZENLENİŞ TARZI.....	227
II. BONONUN UYGULAMADA İŞLEYİŞ TARZI	228
III. BONONUN UNSURLARI.....	230
A. Genel Olarak	230
B. Münferit Unsurlar	231
1. Bono ya da Emre Yazılı Senet İbaresi	231
2. Kayıtsız ve Şartsız Belirli Bir Bedeli Ödeme Vaadi	233
3. Vade	234
4. Lehtar	237
5. Düzenleme Yeri	238
6. Ödeme Yeri	238
7. Düzenleme Tarihi	239
8. Düzenleyenin İmzası	239
IV. BONONUN UNSURLARINDAKİ EKSİKLİKLERİN SONUÇLARI	239
A. Genel Sonuç	239
B. Özel Sonuç: Emre Yazılı Ödeme Vaadi	240
V. BONOYA UYGULANACAK HÜKÜMLER	241
VI. BONODA BEDELSİZLİK.....	243
A. Bedelsizlik İddiası	243
B. Bedelsizliğin İleri Sürülmesi	243
C. Bedelsizliğin İspatı.....	246

DÖRDÜNCÜ KISIM

KAMBIYO SENETLERİNE BENZEYEN SENETLER VE
CİROSU KABİL OLAN DİĞER SENETLER

I. KAMBIYO SENETLERİNE BENZEYEN SENETLER	249
II. CİROSU KABİL OLAN DİĞER SENETLER.....	249

BEŞİNCİ KISIM

ÇEK

I. GİRİŞ.....	251
II. TÜRK MEVZUATI BAKIMINDAN ÇEK.....	252
III. ÇEK VE ÇEKİN UNSURLARI.....	253
A. Çek Kavramı.....	253
B. Hukukî Niteliği	254
C. Çekin Unsurları	255
1. TTK Bakımından.....	255
a. Çek Kelimesi	255
b. Kayıtsız ve Şartsız Belirli Bir Bedelin Ödenmesi İçin Havale.....	255
c. Ödeyecek Kişinin (“Muhatabın”) Ticaret Unvanı	256
d. Ödeme Yeri	257
e. Düzenlenme Tarihi ve Yeri.....	257
f. Düzenleyenin İmzası	260
g. Banka Tarafından Verilen Seri Numarası	261
h. Karekod	261
2. Çek Kanunu Bakımından	263
IV. ÇEKİN DÜZENLENME KOŞULLARI	264
A. Karşılık.....	264
B. Çek Anlaşması.....	265
C. Çek Üzerindeki Kayıtların Niteliği	266
1. Zorunlu Kayıtlar	266
2. İhtiyari Kayıtlar	267
3. Yasak Kayıtlar	267
4. Çekin Temsilci Aracılığıyla Düzenlenmesi.....	268
V. ÇEK TÜRLERİ.....	268

A. Devir Usulüne Göre Çek Türleri: Nama-Emre-Hamile Çek	268
B. Özel Ödenme Usulü Öngörülen Çekler	269
1. Teyitli ve Vizeli Çek	269
2. Çizgili Çek	270
3. Kartlı Çek	271
4. Mahsup Çeki/Hesaba Geçirilmek Üzere Düzenlenen Çek	272
a. Genel Olarak	272
b. Hamilin Hakları	272
C. Özel Tür Çekler	273
1. Banka Çeki	273
2. Seyahat Çekleri	273
3. Posta Çekleri	275
VI. SAHTE VEYA TAHRİF EDİLMİŞ ÇEK	275
VII. ÇEKİN DEVRİ	275
A. Genel Olarak	276
B. Çekin Ciro su	276
1. Genel Olarak	276
2. Çekte Cironun Yapılabileceği Süre ve Gecikmiş Ciro	280
3. Muhataba Yapılan Ciro	280
4. Hamile Yazılı Çekin Ciro su	281
VIII. ÇEKTE AVAL	282
IX. ÇEKTE KABUL YASAĞI	283
X. ÇEKTE SÜRELERİN HESAPLANMASI VE MÜCBİR SEBEP	284
A. Sürelerin Hesaplanması	284
B. Mücbir Sebep	285
XI. ÇEKİN ÖDENMESİ	287
A. İbraz Yeri	288
1. Muhatap Banka	288
2. Takas Odası	289
B. İbraz Süreleri	291
1. Genel Olarak	291
2. Kanuni İbraz Süreleri	293
C. Çekin Karşılığının Ödenmesi	293

1. Muhatap Bankanın İnceleme Yükümlülüğü	294
2. Nakden Ödeme	295
3. Hesaben Ödeme.....	296
4. Kısmi Ödeme.....	297
D. Çekin Ödenmemesi.....	298
E. Hamilin Başvuru Hakları.....	300
F. Sorumluluk	300
1. Bankanın Sorumluluğu	301
a. Bankanın Karşılıksız Çıkan Çek Yapraklarından Sorumluluğu	301
b. Bankanın Hesapta Karşılık Bulunmasına Rağmen Ödeme Yapmaması	303
2. Keşidecinin Karşılıksız Çekten Dolayı Cezaî Sorumluluğu	304
a. Karşılıksız Çekin Suç Sayılmasının Kısa Tarihçesi.....	305
b. Karşılıksız Çek Suçunun Şartları	306
aa. Çekin Şeklen Geçerli Olması.....	306
bb. Süresinde ve Doğru Yerde İbraz Edilmesi.....	306
cc. İbraz Edildiği Anda Hesapta Kısmen veya Tamamen Karşılığı Olmadığı için Ödenememesi.....	307
dd. Çekin Karşılıksız Çıktığının Usulüne Uygun Şekilde Tespit Edilmesi	307
ee. Hamilin Şikâyet Etmesi.....	307
c. Karşılıksız Çek Keşide Etmenin Cezası.....	308
d. Etkin Pişmanlık	309
XII. CAYMA.....	309
XIII. ÇEK KEŞİDECİSİNİN DURUMUNDAKİ DEĞİŞİKLİKLERİN ÇEKE ETKİSİ	310
XIV. NÜSHA	311
XV. ZAMANAŞIMI	311
XVI. UYGULANACAK HÜKÜMLER.....	312
XVII. KANUNLAR İHTİLAFI	314

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MAKBUZ SENEDİ VE VARANT

I. GENEL OLARAK	317
II. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTIN İŞLEYİŞ ESASLARI.....	317
III. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTIN ŞEKLİ	318
IV. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTIN DEVRİ	319
V. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTA KONU EDİLEN EŞYA ÜZERİNDEKİ TASARRUFLAR	320
VI. VARANT HAMİLİNİN SENEDE DAYALI HAKLARI	321
A. Eşyayı Sattırma Hakkı	321
B. Başvurma Hakkı	321
C. Sigorta Bedelinden Yararlanma Hakkı.....	322
VII. ZAMANAŞIMI	322
VIII. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTIN ZİYAI.....	322

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

PRATİK ÇALIŞMA VE TEST SORULARI

I. PRATİK ÇALIŞMALAR	325
II. TEST SORULARI.....	347
III. DOĞRU-YANLIŞ ÖNERMELER	350
KAVRAM İNDEKSİ	353